

Barcs Város Önkormányzata
Polgármesterétől
7570 Barcs, Bajcsy-Zs. u. 46.
Pf. 62., Tel.: 82/463-176

*Az előterjesztés előkészítésében részt vett:
Czigány Enikő előadó*

04.
..... sz. napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Barcs Város Önkormányzata 2019. évi gyermekvédelmi tevékenységének értékeléséről

Készült: Barcs Város Képviselő-testülete
2020. március 19-i ülésére

1. Bevezető

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján: „A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

Az átfogó értékelés **tartalmi követelményeit** a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete tartalmazza.

Barcs Város Képviselő-testülete 175/2018. (XII.20.) sz. határozatával elfogadta 2019. évi munkatervét, melyben a 2019. március 21-i ülésére tűzte napirendjére a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelés megtárgyalását.

Az értékelés bemutatja:

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira;
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátásokra vonatkozó adatokat;
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat;
- a felügyeleti szervek ellenőrzésének megállapításait;
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását;
- a bűnmegelőzéssel kapcsolatos, valamint a gyermek- és fiatalkorú bűnözéssel összefüggő adatokat;
- az önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködési kereteit.

2. Barcs város demográfiai mutatói

Barcs város állandó népessége 2019. január 01-jén **10.939**fő, lakónépessége **10.733** fő volt. A **0-18 éves lakónépesség** korcsoport szerinti megoszlása 2019-ben az alábbiak szerint alakult:

0-2 éves korig	259 fő
3-5 éves korig	258 fő
6-14 éves korig	899 fő
15-16 éves korig	281 fő
17-18 éves korig	314 fő
Összesen:	2.010 fő

A **18 év feletti lakónépesség** megoszlása:

19-55 éves korig	5.233 fő
56-60 éves korig	721 fő
61 év felett	2.769 fő
Összesen:	8.723 fő

A 0-18 éves állandó népesség korcsoport szerinti megoszlása 2019-ben:

0-2 éves korig	262 fő
3-5 éves korig	246 fő
6-14 éves korig	903 fő
15-16 éves korig	228 fő
17-18 éves korig	240 fő
Összesen:	1.879 fő

A 18 év feletti állandó népesség megoszlása:

19-55 éves korig	5.553 fő
56-60 éves korig	729 fő
61 év felett	2.778 fő
Összesen:	9.060 fő

Fenti statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy a Barcs város lakosságának száma továbbra is folyamatosan csökkenő tendenciát mutat.

Barcs demográfiai mutatóinak változása az elmúlt években
(0-18 év közötti állandó népesség/fő):

	2010. 01.01.	2011. 01.01.	2012. 01.01.	2013. 01.01.	2014. 01.01.	2015 01.01.	2016. 01.01.	2017. 01.01.	2018. 01.01	2019. 01.01
6-14 év közötti gyermekek száma	1082	1070	1055	1048	1031	1020	1009	987	951	903
17-18 év közötti gyermekek száma	252	281	307	291	257	244	245	252	234	240
15-16 év közötti gyermekek száma	305	295	253	239	242	250	238	239	240	228
0-2 év közötti gyermekek száma	304	294	266	243	234	258	257	261	249	262
3-5 év közötti gyermekek száma	337	319	319	311	300	272	243	236	249	246

Összes gyermek száma (0-18 év) Barcson:	2280	2259	2200	2132	2064	2044	1992	1975	1.923	1.879
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------------	--------------

Nemek aránya korcsoportos megoszlásban (fő)

	0-2 éves népesség				3-5 éves népesség			
	lakó		állandó		lakó		állandó	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
fiú	112	119	117	123	117	128	121	122
lány	131	139	132	139	133	130	128	124
Összesen	243	258	249	262	260	258	249	246

	6-14 éves népesség				15-18 éves népesség			
	lakó		állandó		lakó		állandó	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
fiú	507	466	489	458	358	354	247	254
lány	451	433	462	445	256	241	227	214
Összesen	958	899	951	903	614	595	474	468

3. A gyermekek védelmének rendszere

A **gyermekek védelme** a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét **pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások**, valamint a Gyvt.-ben meghatározott **hatósági intézkedések** biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A **települési önkormányzat**, fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

A települési önkormányzat biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatási ügyekben általános első fokú hatóságként jár el a **települési önkormányzat jegyzője**, illetve 2013. január 01. napjától a **járási gyámhivatal**. A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendeletben meghatározott ügyekben első fokú hatóságként jár el a **szociális és gyámhivatal**.

A települési önkormányzat jegyzőjének és a járási gyámhivatalnak a gyermekvédelmi és gyámügyi hatósági ügyekben a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság a szociális és gyámhivatal.

A Gyvt.-ben meghatározott, a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket a helyi önkormányzat képviselő-testülete, valamint a gyámhatóság gyakorolja.

A gyermekek védelmének rendszere 2019. évben:

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés
- gyermektartásdíj megelőlegezése,
- otthonteremtési támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- az otthon nyújtó ellátás,
- az utógondozói ellátás,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása
  - a védelembe vétel,
  - a családba fogadás,
  - az ideiglenes hatályú elhelyezés,
  - a nevelésbe vétel,
  - a nevelési felügyelet elrendelése,
  - az utógondozás elrendelése,
  - az utógondozói ellátás elrendelése,
- (2015.01.01-től kibővült az intézkedések köre a megelőző pártfogás elrendelésével.)

A gyermekvédelmi rendszer részét képezi a bíróság által **javítóintézeti** nevelésre utalt, illetve előzetes letartóztatásba helyezett fiatalkorúak intézeti ellátása.

A Gyvt.-ben szabályozott **gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot** látnak el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptervekenység keretében

- az **egészségügyi szolgáltatást nyújtók**, különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a **személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók**, különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság.

(2015.01.01-től a javítóintézet, illetve a gyermekjogi képviselő is.)

4. Pénzbeli és természetbeni ellátások

A Gyvt. 18. § (1) bekezdése alapján a jogosult gyermek számára a jegyző, mint gyámhatóság az e törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg.

4.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának **célja** annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, a Gyvt. 20/A. §-ban meghatározott **pénzbeli támogatásnak**, valamint a Gyvt-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege 2019. évben nem haladhatta meg:

- az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a **140%-át** (41.325.- Ft),
  - ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
  - ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
  - ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a Gyvt. 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;
- az öregségi nyugdíj legkisebb összegének **130%-át** (38.475.- Ft) egyéb esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladta meg külön-külön vagy együttesen a Gyvt. 20. § (7) bekezdésében meghatározott értéket.

Az egy főre jutó havi jövedelem számításánál - a kérelem benyújtásának időpontjában - **közös háztartásban élő közeli hozzátartozó** (gondozó család) az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

- szülő, a szülő házastársa vagy élettársa,
- 20 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező gyermek,
- 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermek,
- 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermek,
- korhatárra való tekintet nélkül a tartósan beteg és a fogyatékos gyermek,
- fentiekbe nem tartozó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokon.

2014. január 01. napjától szülő alatt a családbafogadó gyámot kell érteni, ha a családbafogadó gyám gyámsága alá helyezett gyermek tartására köteles.

Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén **nagykorúvá válása után** is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy
- felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be,

és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban **legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.**

A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra, de **legfeljebb** a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató **nagykorúvá vált gyermek 23. életévének betöltéséig**, felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló **nagykorúvá vált gyermek 25. életévének betöltéséig** állapítja meg a gyermek, nagykorúvá vált gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

A Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

PÉNZBELI támogatást nyújt.

A támogatás összege nem változott a 2019. évben. A hátrányos helyzetű gyermeknél **6.000.- Ft**, halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknél **6.500.- Ft** volt a megítélt összeg, amit pénzbeli kifizetés útján kaptak meg az arra jogosultak.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek **családba fogadó gyámjával** kirendelt hozzátartozó **pénzbeli ellátásra** jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. A pénzbeli ellátás havi összege - gyermekeként - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22 %-a (6.270.- Ft).

Nem szükséges az ellátás kérelmezésekor a családtámogatási ellátásra vonatkozó igazolás, az egyedülállóság tényéről szóló nyilatkozat, valamint a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek egészségi állapotára, fogyatékosági támogatás folyósítására vonatkozó igazolás csatolása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény esetében. A települési önkormányzat jegyzője az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 106. § (1) bekezdése szerinti egységes szociális nyilvántartás adatai alapján győződik meg egyedülálló kérelmező esetén az egyedülállóság, valamint a gyermek tartós betegségének vagy súlyos fogyatékoságának tényéről.

2019-ben családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozó részére nem került megállapításra pénzbeli ellátás, valamint pótlék.

2019. január 01-jén: **500** gyermek (ebből 37 nagykorúvá vált gyermek saját jogán), összesen **289** kérelmező volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

2019. december 31-én **405** gyermek (ebből 39 nagykorúvá vált gyermek saját jogán), összesen **254** kérelmező volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

2019. évben **3 család** rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása iránti kérelme **került elutasításra**, mely összesen **6** gyermeket érintett. Az elutasítás indoka az volt, hogy a jogosultsági feltételeknek nem felelt meg, illetve **a család összes havi jövedelme magasabb volt, mint a jogszabályban előírt jövedelemhatár.**

2019. augusztus hónapban **445** kiskorú gyermek és **39** nagykorú személy, azaz összesen **484** fő részére **3.072.500.- Ft** értékű Pénzbeli támogatás került átadásra. Ebből alap összegű (6.000.- Ft) **147** db, emelt összegű (6.500.- Ft) **337** db.

2019. november hónapban **419** fő kiskorú gyermek és **41** nagykorú személy, azaz összesen **460** fő részére **2.916.000.- Ft** értékű Erzsébet utalvány került átadásra. Ebből alap összegű (6.000.- Ft) **148** db, emelt összegű (6.500.- Ft) **312** db.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó természetbeni, illetve pénzbeli támogatások nyújtásának alakulása 2017-2019. között

	2017. 08. hó	2017. 11. hó	2018. 08. hó	2018. 11.hó	2019. 08. hó	2019. 11. hó
Családok száma	341	319	294	294	277	264
Gyermekek száma	571	537	502	500	484	460

Egyszeri kifizetés összege	3.606.000- Ft Erzsébet- utalvány	3.396.500- Ft Erzsébet- utalvány	3.177.500- Ft Erzsébet- utalvány	2.249.000- Ft Erzsébet utalvány	3.072.500- Ft PÉNZBELI támogatás	2.916.000- Ft PÉNZBELI támogatás
---	---	---	---	--	---	---

A Gyvt. a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések közé sorolja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítását, melyről a települési önkormányzat jegyzője dönt.

A Gyvt. 67/A. § (1)-(2) bekezdése alapján: „(1) **Hátrányos helyzetű** az a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult** gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám **alacsony iskolai végzettsége**, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám **alacsony foglalkoztatottsága**, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek **elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei**, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.”

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását, mely a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Utóbbi esetben a feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

2019. december 31. napján 304 gyermeknek, illetve nagykorúvá vált gyermeknek állt fenn a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzete.

A 2019. december 31-én nyilvántartott hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetűek száma (fő)

Megnevezés		2019.12.31-én nyilvántartott	Ebből:				
			0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 évesnél idősebb
Megállapított hátrányos helyzetűek száma		161	0	31	73	38	19
Ebből	szülő(k), családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége miatt	96	0	16	46	22	12
	szülő(k) vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	16	0	3	5	7	1
	elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt	49	0	12	22	9	6
Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma		143	2	18	67	38	18
Ebből	szülő(k), családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülő(k) vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	18	0	0	11	4	3
	szülő(k) vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt	6	0	0	2	0	4
	szülő(k) és a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt	105	2	18	45	32	8
	szülő(k), családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, a szülő(k) vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt	13	0	0	9	1	3

Hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetűek száma összesen	304	2	49	140	76	37
Családok száma, melyekben a hátrányos helyzetű gyermekek élnek	86					
Családok száma, melyekben a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek élnek	78					

4. 2. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

2014. január 01. napjától Barcs Város Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 8/2011. (III.25.) önkormányzati rendeletének 40. §-ában rendelkezik a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás szabályairól, amely az önkormányzati segély egyik típusa (2015. március 01. napjától a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás a rendkívüli települési támogatás egyik formája).

Barcs Város Képviselő-testülete a gyermeket rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, vagy időszakosan létfenntartási gondokkal küzd.

Elsősorban azokat a gyermekeket illetve családokat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások – különösen a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség, vagy iskoláztatás – miatt anyagi segísége szorulnak.

A Képviselő-testület a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás évente adható összegét az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50 %-áig terjedő összegben maximálta (14. 250- Ft volt).

A támogatás természetbeni ellátás formájában is megállapítható, amennyiben a kérelem a gyermek tanszerellátásának támogatására, térítési díj támogatására irányul vagy az ügy összes körülményeire tekintettel feltételezhető, hogy a szülő a pénzbeli támogatást nem a gyermekre fordítja.

2019. évben **214** esetben került megállapításra önkormányzati segélyként rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, mely **297** gyermeket érintett. Összesen **2.451.000.-** Ft összegű rendkívüli gyermekvédelmi támogatást nyújtott Barcs Város Önkormányzata.

A településen a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás legalacsonyabb összege 2019. évben **5.000.-** Ft volt.

4. 4. Gyermekétkeztetés

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért térítési díjat kell fizetni a szülői felügyeletet gyakorló szülőnek vagy más törvényes képviselőnek az intézmény felé.

A Gyvt. 21. § (1)-(2) bekezdése alapján: „(1) Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

a) a bölcsődében, mini bölcsődében,
b) az óvodában,
c) a nyári napközis otthonban,
d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,
e) az általános iskolai és- ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik – a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,

f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],

g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartam alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

(2) Az intézményi és szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat e feladatának ellátásához a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet.

A gyermekétkeztetés formái a következők:

- intézményi gyermekétkeztetés
- ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés
- szünidei gyermekétkeztetés

Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

A **Bölcsőde** esetében 2019. január 01-től 2019. augusztus 31.-ig a Tavasz utca 3. szám alatt található főzőkonyha biztosította az étel elkészítését, kiszállítását, melegítő konyhába került kiosztásra a gyermekek részére. Az étlapot szakképzett élelmezésvezető állította össze, a gyermekek négyszer étkezhetnek naponta (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna). A normál gyermekétkeztetésen kívül jelenleg **2 fő részére tejfehérje- és tojásmentes étkezést biztosítanak. A diétás étlapot szakképzett dietetikus állította össze és a Szent László u. 13. szám alatti főzőkonyha állította elő a gyermekek részére.**

A **városi óvodák** számára 2019. január 01-től 2019. augusztus 31.-ig a Tavasz utca 3. szám alatt található főzőkonyha biztosította az étel elkészítését, kiszállítását, melegítő konyhába került kiosztásra a gyermekek részére. Az óvodás gyermekeknek napi háromszori étkezést biztosítanak (tízórai, ebéd, uzsonna), az étlapot szintén szakképzett élelmezésvezető állítja össze. A **normál gyermekétkeztetésen kívül 8 gyermeknek ételallergiás** (tejfehérje érzékeny, tartósítószer és ételszínezék mentes, fruktóz érzékeny, laktóz érzékeny) **étrendet biztosítanak.**

A bölcsődei és óvodai étkezésnél a törvényi előírásoknak megfelelően ingyenes, vagyis 100 %-

os kedvezményes étkezést biztosítanak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőknek, a 3 és több gyermekes családoknak, a tartós beteg gyermekeknek, akinek a családjában tartós beteg gyermeket nevelnek, a nevelésbe vett gyermekek szüleinek, illetve a jövedelem alapján nyilatkozó szülőknek. Ez 2019-ben bölcsődében 36 fő, óvodában 274 fő.

A **Szivárvány Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény** a gyermekek ellátását a következőképpen biztosítja:

2019. évben a napközis tanulók és óvodások részére napi 3 étkezést biztosítanak, a kollégiumban lakók számára pedig napi 5 étkezést.

Hátrányos helyzetű: 21 fő

Halmazottan hátrányos helyzetű: 18 fő

Gyermekvédelmi kedvezményben részesül: 56 fő

Magántanuló: 4 fő

Az Együtt Egymásért Szociális otthon lakója: 38 fő, ebből 31 fő ellátását végzik a szociális otthonban, illetve 7 fő étkeztetése történik intézményükben.

A szociális alapon járó juttatás (alanyi jogon) az étkezés térítési díjának 50 %-os mérséklése 35 fő tanuló esetében valósul meg.

A rászorultság alapján biztosított étkezési díj mérséklése 100 %-os mértékben 67 fő esetében valósul meg iskolájukban.

A szociális alapon járó juttatás (alanyi jogon járó) az étkezés térítési díjának 0%-os mérséklése 1 fő tanuló esetében valósul meg az intézményben.

A **Deák Ferenc Általános Iskolában** 2019-ben összesen 183 tanuló étkezett az alábbi kedvezmények szerint:

	Tízórai, ebéd, uzsonna	Ebéd, uzsonna	Tízórai, ebéd	Ebéd	Összesen
Gyermekvédelmi kedvezmény (100%)	38fő	42fő	3fő	17fő	100fő
Három vagy több gyermekes támogatás (50%)	5fő	44fő	0fő	19fő	68fő
Tartósan beteg kedvezmény (50%)	1fő	5fő	0fő	7fő	13fő
Nevelésbe vettek támogatása (100%)	0fő	2fő	0fő	0fő	2fő

Az **Arany János Általános Iskolában** 2019. évben a gyermekétkeztetést 261 tanuló vette igénybe.

Az egész napos iskolában 143 fő vett részt, a napközis tanulók szám száma pedig 47 fő volt, de van, aki csak az étkezés lehetőségével élt (menzások), majd ebéd után mentek haza.

Mivel az intézményben sok család részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ezért sok szülőnek nem kellett térítési díjat fizetnie.

Az étkeztetés megoldása szervezett keretek között történt mind a menzás, mind az egész napos iskolában tanuló gyermekek számára. Az ételt a Barcsi Széchényi Ferenc Gimnáziumból szállították, majd a melegítő konyhában történt a tálalás, a tanulók kiszolgálása.

A gyermekek napközbeni ellátása egyrészt az egész-napos iskola keretein belül valósult meg, másrészt a szakkörökön való részvétellel.

A tanulóknak 16.00 óráig kell az iskolában megszervezni a foglalkozásokat. Ez alól a szülő felmentést kérhet.

A felmentés kérése a felső tagozatra jellemző, de az elmúlt tanév tapasztalata, hogy egyre több gyermek tartózkodik délután az iskolában.

Az alsó tagozatokban 8 napközis csoport, felső tagozatban pedig az előző évekhez hasonlóan 2 napközis csoport működik.

2019. évben a térítési díjkedvezmények az alábbiak szerint oszlottak meg:

	Tízórai, ebéd, uzsonna	Ebéd, uzsonna	Tízórai, ebéd	Ebéd	Összesen
Gyermekvédelmi kedvezmény (100%)	108	7	0	3	118
Három vagy több gyermekes támogatás (50%)	7	1	2	12	22
Tartósan beteg kedvezmény (50%)	3	1	1	5	10
Összesen					150

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2016. évtől a települési önkormányzatok részére kötelező feladatként írja elő a rászoruló gyermekek részére az évközi tanítási szünetek (tavaszi, nyári, őszi, téli) idejére napi egyszeri déli meleg étkezés biztosítását.

Ennek megfelelően **2019. évben Barcs Város Önkormányzata biztosította** azon gyermekek számára a **szünidei étkeztetést**, akik arra jogosultak voltak és a szülő az igénylést benyújtotta.

A kiskorú gyermekek szünidei étkeztetése napi egyszeri meleg étkeztetésként az alábbi időszakban és főben alakultak az elmúlt évben:

- tavaszi étkeztetés (2019. április 18. és 2019. április 23., 2 munkanap, 89 fő)
- nyári étkeztetés (2019. június 17. – 2019. augusztus 30., 54 munkanap, 247 fő)

- őszi étkeztetés (2019. október 28. – 2019. október 31. 4 munkanap, 83 fő)
- téli étkeztetés (2019. december 23. – 2020. január 03. 5 munkanap, 77 fő)

Az ételek előállítását a szünidei étkeztetés alatt mind a négy alakommal a Dráva Völgye Tagintézménye Barcs, Szent László u. 13. szám alatti főzőkonyhája biztosította.

A négy szünidei étkezést a jogosultak részére 2019. évben Barcs Város Önkormányzata összesen 7.363.612.- Ft összegből biztosította, amely 100%-os állami normatívából került finanszírozásra.

5. Személyes gondoskodást nyújtó alapellátások

5.1. Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás kötelezően ellátandó önkormányzati feladat.

Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat – keretében működtethető. A gyermekjóléti szolgálat ellátja a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés szerinti feladatait.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a Barcsi Szociális Központ intézményegységeként működik, önálló szakmai egységként.

Ellátási területe Barcs és a hozzá tartozó település részek: Somogytarnóca, Drávaszentes, Középrigóc települések.

A család- és gyermekjóléti szolgálatban 2 fő családsegítő látja el a feladatokat. A szakemberek szociális munkás és egyéb felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, így a szakemberek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak.

A családsegítést végzők számára a munkavégzéshez szükséges közlekedési eszközök használata biztosított, Barcson szolgálati kerékpárokkal, Drávaszentes és Somogytarnóca, illetve Középrigóc településeken az utazás az intézményi gépjárművel biztosított.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzését, a krízishelyzet megszüntetését, valamint az életvezetési képesség megőrzését elősegítő szolgáltatás.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata

1. A gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- A gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- A családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- A válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- Hivatalos ügyek intézésnek segítése,
- Szabadidős programok szervezése
- Adománygyűjtés
- Környezettanulmány készítése

2. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- A veszélyeztetettség megelőzése érdekében a szolgálat észlelő és jelző rendszert működtet, melynek tagjai: egészségügyi szolgáltatást nyújtók/így különösen védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos, személye gondoskodást nyújtó szolgáltatók (más gyermekjóléti szolgálatok, központok), köznevelési intézmények (óvoda, általános és középiskolák, pedagógia szakszolgálat), kisgyermek napközbeni ellátását biztosító intézmény (bölcsőde), rendőrség, bíróság, pártfogó felügyelői szolgálat, gyermekjogi képviselő, lakosság, önkormányzat, jegyző, járási hivatal
- A jelzőrendszeri tag köteles jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálat felé, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.
- A jelzőrendszer tagjaival, intézményekkel való együttműködés feladatait a jelzőrendszeri felelő hangolja össze, akinek feladata az érkezett jelzések, megtett intézkedések heti jelentése a Központ felé. A jelzőrendszeri tagok közül a jelzések küldése tekintetében a közoktatási intézmények, a védőnők és a rendőrség a legaktívabb, tőlük érkezik a legtöbb esetjelzés.
- A veszélyeztetettséget előidéző okok időben történő felismerése érdekében évente 6 alkalommal szakmaközi esetmegbeszéléseket szerveztek előre meghatározott témában.
- 2019. február 19.-én került megszervezésre az éves tanácskozás, melyen az ellátási terület észlelő- és jelzőrendszeri tagjainak beszámolója alapján értékelték a jelzőrendszer 2018. évi működését,
- 2019. évre vonatkozóan a jelzőrendszeri tagok beszámolója alapján az intézkedési terv elkészült, melynek megvalósítása az év során folyamatosan megtörtént.

3. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- A családsegítők az egyéni esetkezeléssel információt szereznek a család életkörülményeiről, feltárják a család életében fennálló problémákat, melyeket rangsorolnak.
- Szociális segítőmunkával (család gondozás) elősegítik a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, segítséget nyújtanak a családban élő gyermek gondozásában, ellátásuk megszervezésében.

- Közreműködnek a család konfliktusok megoldásának elősegítésében.
- Szükség esetén kezdeményezték a gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét, szociális alapszolgáltatások egészségügyi ellátások igénybevételét, pedagógiai szolgáltatások igénybevételét.
- Amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le, a szolgáltatást igénybe vevő nagykorú személlyel együttműködési megállapodást kell kötni, a cselekvőképességében a gyermekjóléti, szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy esetén a gondnoka hozzájárulásával, és a jogszabály szerinti esetnaplót kell vezetni.
- A szociális segítő munka során a szükségletek kielégítése, a problémák megoldása érdekében a családsegítő mozgósítja a kliens saját környezetének erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a problémamegoldásba, koordinálják az esetkezelésben közreműködő szakemberek, más szolgáltatásban dolgozók együttműködését.
- A probléma megoldásában érintett szakemberek, a család- és gyermekjóléti központ, a családtagok és a társintézmények munkatársainak bevonásával a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, esetkonferenciát szerveznek, meghatározzák az elérendő célt és a megvalósítandó feladatokat, a megoldási javaslatok során mérlegelik a kliensek képességeit és ennek birtokában olyan megoldásokat preferálnak, melyek elérhetőek, megvalósíthatóak számukra.
- A szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét.

Gondozottak száma 2019. évben:

	gyermek	szülő	család
Együttműködési megállapodás alapján összesen	53	58	40
Ebből alapellátott	20	19	16
Ebből védelembe vett	30	18	15
Ebből utógondozott	3	3	3
Ebből vér szerinti családgondozás (neveltek)		18	6

A gondozottak esetében a főbb problémák vonatkozásában az elégtelen gyermeknevelés körülményei állnak az előtérben, azt követi az életviteli probléma, majd a családi- kapcsolati problémák jelenléte, mint elsődleges hozott probléma. A családok életmódjáról, a következetlen és elhanyagoló nevelésből adódóan egyre több gyermeknél tapasztalható az agresszív megatartás. Anyagi nehézséggel összefüggésben álltak a foglalkoztatási problémák, valamint az emberek egészségügyi állapotának romlása, mely által bevételük csökkent, kiadásaik pedig megemelkedtek.

Az együttműködési megállapodás alapján a szolgáltatást igénybevevő személyek száma nem és korcsoport szerint 2019. évben:

Nem	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18-24 éves	25-34 éves	35-49 éves	50-61 éves	Összesen
Férfi	3	5	10	16	2	0	10	2	548
Nő	2	4	12	7	5	6	22	5	63
Összesen	5	9	22	23	7	6	7	10	111

Szakmai tevékenységek a 2019-es év folyamán:

Sorszám	Esetkezelés jellege	Szolgáltatásban részesülők száma	Szakmai tevékenységek száma
1.	Információnyújtás	573	707
2.	Segítő beszélgetés	31	372
3.	Tanácsadás	45	288
4.	Ügyintézés hely segítségnyújtás	157	385
5.	Szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anyák gondozása	1	8
6.	Környezet tanulmány elkészítésében való közreműködés	547	691
7.	Családlátogatás	592	1231
8.	Esetkonferencia	31	28
9.	Adományközvetítés	456	16
Összesen		2433	3726

A táblázat alapján látszik, hogy a szolgálat munkatársai leggyakrabban a családokat az otthonukban keresik fel. A családlátogatásokon kívül nagyon magas a környezettanulmány elkészítésében való közreműködés. A családlátogatások száma összesen 1231 alkalom volt. 2019. decemberében a Máltai Szeretetszolgálattal közösen egy bevásárló központban tartós élelmiszert gyűjtöttek a Szolgálat és a Központ önként jelentkező munkatársai, amely adományokból 59 család részesült. A Barcsi Szociális Központ dolgozói felajánlásában 11 csomag került kiosztásra a rászoruló családok gyermekei számára.

A Szolgálat az Önkormányzat által nyújtott segélykeretből 64 család esetében élelmiszereket vásárolt a karácsonyi ünnepekre, illetve 59 család esetében a faosztás esetében felmerült ügyintézését segítette.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósága RSZTOP (Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program) keretében havi rendszerességgel 253 család részére biztosított élelmiszercsomagot, melynek értesítőit a családsegítők osztották ki, valamint jelen voltak a csomagosztásnál is.

Az észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2019. évben:

Az észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma 54 gyermeket és 8 felnőttet érintett.

Sorszám	Jelzést küldők	Jelzések száma 0-17 éves	Jelzések száma 18 éves-
1.	Rendőrség	19	
2.	Köznevelési intézmények	19	
3.	Védőnői szolgálat	7	1
4.	Gyámhivatal	1	
5.	Eü szolgáltató	1	
6.	Allampolgár	11	3
7.	Ügyészség, bíróság		
8.	Család- és Gyermekjóléti Központ	3	
9.	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	3	4
	Összesen	64	8

A bántalmazott gyermekek száma:

2019. évben családon belüli fizikai bántalmazás 1 esetben történt Baracson.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

A nevelésbe vett gyermekek szüleivel eseti jellegű a kapcsolattartás, főként a nevelésbe vétel felülvizsgálatához kapcsolódóan kerül sor a találkozásra. Az esetkezelések során a gyermekkel történő kapcsolattartást szorgalmazzák, a valamint a lakáskörülmények rendezését. Van olyan szülő, aki nem képes gyermekével a kapcsolatot tartani, melynek elsősorban anyagi okai vannak, illetve a távolság miatt sem tudják felvállalni az utazást.

Ennek ellenére az elmúlt évben is voltak olyan gyermekek, akik a szakellátásból hazakerültek.

Szakmai kapcsolatok:

A szolgálat jó szakmai kapcsolatot tart fenn a Munkaügyi Szervekkel, az Önkormányzattal, a Polgármesteri Hivatallal, a Járási Hivatallal, a Barcsi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, civil szervezetekkel, valamint a térség szociális intézményeivel és Közösségi házzal.

Eredmények, nehézségek:

Az ellátás területén élő emberek ismerik tevékenységüket és sokan önként is kérik segítségüket.

A kliensek a családlátogatások és családgondozások során egyre több bizalmat szavaznak a családsegítőknél, problémáikat egyre nyíltabban vállalják előttük. Nehézségként élik meg a tanköteles korú gyermekek igazolatlan iskolai hiányzásával kapcsolatban az eszköztelenségek. Az igazolatlan hiányzások tekintetében még mindig a jelentős szülői passzivitás, motiválatlanság, érdektelenség, illetve a gyermek részéről a tanulmányok megszakítása.

5.2. Család és Gyermekjóléti Központ

A Család és Gyermekjóléti Központ a Barcsi Szociális Központ intézményegységként

működik, önálló szakmai egységként látja el munkáját.

A Gyermekjóléti Központ gesztortelepülése Barcs város, ezen kívül a járason belül Bélavár, Vízvár, Heresznye, Bolhó, Babócsa, Rinyaújnép, Somogyaracs, Komlósd, Péterhida, Csokonyavisonta, Rinyaújlak, Szulok, Kálmánca, Homokszentgyörgy, Lad, Patosfa, Darány, Istvándi, Drávatamási, Drávagárdony, Kastélyosdombó, Potony, Tótújfalu, Szentborbás, Lakócsa településeken látja el a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatokat.

A Család és Gyermekjóléti Központ 1 fő szakmai vezető és 3 fő esetmenedzser látta el a szakmai feladatokat 2019. január 1.-én. A szakemberek közül 3 fő szociális munkás végzettségű, valamint 1 fő gyógypedagógus, mentálhigiénés szakember és szociális szakvizsga végzettséggel rendelkezik, így a szakemberek 100 %-ban megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

Hiányzó szakemberek száma összesen 4 fő:

- óvoda- iskolai szociális segítség feladat ellátására 1000 fő gyermekre 0 fő, ami a barcsi járásban 3 fő szakembert jelentene
- diagnózis felvevő esetmenedzseri feladatok ellátásra 1 fő szakember

Az intézmény az állásokat meghirdette, és folyamatosan hirdeti, sajnos nincs megfelelő végzettségű jelentkező. Az intézmények felé a központ telefonos elérhetőséget biztosít, a konzultáció lehetőségét felajánlva.

A Család- és Gyermekjóléti Központ tárgyi feltételei a Barcsi Szociális Központ épületében biztosítottak, 3 iroda, 1 tanácskozó, váróhelyiség, illemhely biztosított. Az irodában minden esetmenedzser számára biztosított számítógép, internet hozzáférés, vezetékes - és mobiltelefon, fénymásoló, valamint zárható iratszekrények. A készenléti ügyelethez mobiltelefont biztosítanak. A járás területén felmerülő feladat ellátásához az esetmenedzserek számára az utazás az intézmény járműveivel biztosított.

Család- és Gyermekjóléti Központ feladatai:

A Központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- -együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- -a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- -utógondozást végez – a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,

- a védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít, eseti gyámi feladatokat lát el.

Járási szinten a hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenység 332 gondozott gyermeket érintett, ebből Barcson 55 gyermeket (30 család):

- védelembe vett gyermekek száma 16 (15 család)
- nevelésbe vett gyermekek száma 25 (11 család)
- utógondozott gyermekek száma 3 (3 család)
- ideiglenesen elhelyezett gyermekek száma 1 (1 család)

Barcson a hatósági intézkedésre tett javaslatok száma és jogerős hatósági határozattal érintett kiskorúak szám korcsoportonként:

Hatósági intézkedés	Javaslat száma	Érintett gyermekek száma	0-2	3-5	6-13	14-17
Védelembe vétel	8	13	2	1	6	4
Megelőző pártfogás	10	10				10
Nevelésbe vétel	2			1	2	
Utógondozás		3				3
Családba fogadás	1	1				

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásait a gyámhivatal, illetve a bíróság határozata alapján kell biztosítani.

A hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében az **esetmenedzser együttműködik a megelőző pártfogói felügyelővel**, szükség szerint közösen végeznek családlátogatást és közösen hallgatják meg a gyermeket.

Az esetmenedzser **tájékoztatja a gyámhivatalt** a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről:

-A védelembe vétel felülvizsgálata során helyzetértékelést készít, melynek keretében tájékoztatja a gyámhivatalt a védelembe vétel során végzett tevékenységéről, az eset folyamatáról, a gyermek veszélyeztetettségének alakulásáról és szakmailag alátámasztott javaslatot tesz a védelembe vétel fenntartására vagy megszüntetésére, valamint megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogás fenntartására vagy megszüntetésére, vagy más gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó intézkedések megtételére.

-Elkészíti az egyéni gondozási-nevelési tervet, melybe bevonja a gyermeket és családját, a család- és gyermekjóléti szolgálatot, megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetében a megelőző

pártfogót, és az eset szempontjából érintett, szükséges intézményeket, szolgáltatókat, személyeket valamint tevékenységüket koordinálja.

-Az esetmenedzser **közreműködik a családból kiemelt gyermek visszahelyezésében**, melyet a gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján kell elősegíteni.

A gyermek visszahelyezése érdekében az esetmenedzser együttműködik a gyermekvédelmi gyámmal, támogatja a szülőket, vagy a családba fogadó személyt a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban.

-**A nevelésbe vételt követően** és annak minden felülvizsgálata előtt az esetmenedzser a gyermeket **gondozási helyén felkeresi** és tájékozik beilleszkedéséről, valamint a gyermek látogatásának lehetőségeiről, kivéve, ha a gyermek örökbe fogadható. A nevelésbe vétel időtartama alatt az esetmenedzser folyamatosan kapcsolatot tart a gyermek gondozási helyével, a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal és a gyermekvédelmi gyámmal.

Az esetmenedzser javaslatot tesz a gyámhivatal felé kapcsolattartás formájának és módjának megváltoztatására, ha a szülő vagy a kapcsolattartásra jogosult más személy körülményeiben, életvitelében beállott változás azt indokoltá teszi. A nevelésbe vétel felülvizsgálata során a család- és gyermekjóléti központ tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermeknek a szülővel való kapcsolatának alakulásáról, a szülők életkörülményeinek alakulásáról, és a családba fogadás lehetőségéről.

-Az esetmenedzser közreműködik a családba visszahelyezett gyermek **utógondozásában**, melyet a gyámhivatal határozata alapján látja el. Ennek keretében segíti a gyermek családjába történő visszailleszkedést, lakókörnyezetébe történő beilleszkedését, tanulmányai folytatását vagy az iskolai végzettségének, szakképzettségének megfelelő munkahely felkutatását. Az utógondozás során az esetmenedzser szükség szerint együttműködik az otthont nyújtó ellátást, illetve a terület gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatok az ellátott kiskorúak száma alapján:

	Tevékenységek száma	Kiskorúak száma
Esetkonferencián részvétel	59	69
Esetkonzultáció	72	70
Első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	8	13
Felülvizsgálati tárgyalás-nevelésbe vétel	7	16
Felülvizsgálati tárgyalás-védelembe vétel	11	28
Elhelyezési értekezleten részvétel	1	2
Családlátogatás	5	5
Környezettanulmány készítésében közreműködés	18	44
Környezettanulmány készítés önállóan	1	2
Egyéb (pénzfelhasználási terv, gondozási terv, eseti gyám feladatok)	88	71

Speciális ellátások:

A Gyermekjóléti Központ a gyermekjóléti szolgálat általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében speciális szolgáltatásokat biztosít:

- a) utcai szociális munkás
- b) kapcsolattartási ügyelet
- c) gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat
- d) jogi és pszichológiai tanácsadás
- e) gyógypedagógiai és mentálhigiénés tanácsadás
- f) szociális diagnózis
- g) óvodai- iskolai szociális segítség

Az utca szociális munka: A szolgáltatás célja a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése, a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése, szabadidős programok szervezése.

2019-ben *jelzés nem érkezett csellengő gyermekről.*

2019. július 01-05-ig a Gyerekesély pályázat keretében a nyári tábor szervezésében és megvalósításában részt vettek a Szolgálat és a Központ munkatársai, ahol 5 napon keresztül 26 gyermek számára biztosítottak hasznos szabadidős programokban való részvételt: a programok között szerepelt kirándulás a Katica tanyára, bűnmegelőzési programok, sport és ügyességi játékok, társasjáték. Augusztusi hónapban Pécsre az állatkertbe, és a városi strandra szerveztek programokat, melyen 16 gyermek vett részt.

A kapcsolat ügyelet: A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása. A szolgáltatás gyámhatósági vagy bírósági döntést követően vehető igénybe. Az elmúlt évben jogerős Gyámhivatali határozattal érintett tevékenység 2 családot érintett, mely 10 esetben valósult meg.

A készenléti szolgálat: A készenléti szolgálat célja a gyermekjóléti központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetben történő azonnali segítség, tanácsadás, vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálat elérhetősége a nyitvatartási időn túl is hívható **06 30 593-0957 mobilszámon, és az ingyenesen hívható gyermekvédő hívószám 06 80- 312-021** közzétételében biztosított, ahol a készenléti levő munkatárs szakszerű segítséget tud nyújtani vagy ilyen segítséget tud mozgósítani, szükség esetén tájékoztatást tud nyújtani a lelkisegély-telefonvonal elérhetőségéről. **Az elmúlt évben 5 alkalommal érkezett hívás a készenléti telefonra, mely 7 gyermeket és 5 felnőttet érintett.**

Gyógypedagógia és mentálhigiénés tanácsadásra igény nem volt a 2019.-es évben.

A jogi tanácsadás a Gyerekesély pályázat keretében szeptembertől heti szinten biztosított volt, **2 fő** vette igénybe a szolgáltatást.

Pszichológiai tanácsadás szakember hiánya miatt nem biztosított.

Hajléktalan személyekkel végzett szociális munka: A 2019-es évben Barcs városban **3fő** hajléktalan kliens ellátására került sor. 1 fő esetében csak eseti segítségnyújtásra, tanácsadásra

volt szükség. Részükre egyszobás melegedő van kialakítva, mely felszereltségét tekintve **3 fő** elhelyezését biztosította.

2 fő részére **ingyenes napi egyszeri meleg étkezésben részesült**, még **1 fő nem kívánta igénybe venni** az étkezés lehetőségét. A hajléktalanok számára tisztálkodási szereket, konzerv élelmiszereket sikerült folyamatosan biztosítani. A MÖSZ Kastélyosdombói intézményében lehetőségük lett volna a heti egyszeri alkalommal történő megfelelő tisztálkodásra, ruházatuk mosására, de – annak ellenére, hogy ez részükre több alkalommal is meg lett szervezve-egyetlen alkalommal sem éltek. **Mindhárom kliens részére fel lett ajánlva tartós bentlakást biztosító hajléktalan ellátásban történő elhelyezés, de ettől elzárkóztak.** A három regisztrált hajléktalan közül **egy végez rendszeresen munkát** a Városgazdálkodási Igazgatóságnál, **egy fő alkalmi munkákat vállal, egy fő pedig semmilyen formában nem végez munkát.**

Szociális diagnózis felvétele szakember hiánya miatt nem biztosított.

Óvodai- iskolai szociális segítség szakemberek hiánya miatt csak minimumszinten biztosított (telefonos elérhetőség, konzultáció)

Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése:

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a Család és Gyermekjóléti Központ kiemelkedő feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a veszélyeztetettséget előidéző ok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése, valamint az együttműködés megszervezése, tevékenységek összehangolása.

A Központ szakmai támogatás nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok száma és szükség szerint konzultációt biztosít. Havi rendszerességgel esetmegbeszélést szervezett a családsegítők részére, ahol a szakmai munkát érintő információk átadására került sor, tájékoztatta a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról.

A Központ feladatköre a jelzőrendszer járási szintű koordinációja is, amelyet a járási jelzőrendszeri tanácsadó végez.

A Központ szakmai támogatást biztosított a Szolgálat szervezésében megvalósuló szakmaközi megbeszélésekhez, továbbá az éves tanácskozás és az intézkedési terv elkészítéséhez.

Összegyűjtötte a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket melyet járási intézkedési tervben összesített. A Szolgálatok munkatársainak megkeresés esetén az esetvezetés kapcsán felmerülő kérdésekben támogatást nyújtott, és szükség esetén intézkedést kezdeményezett.

A Központ szakmai vezetője és a jelzőrendszeri tanácsadó részt vett a megyei értekezleten, ahol a megyei gyermekvédelmi jelzőrendszeri működési tapasztalatairól tanácskoztak.

Barcson az elmúlt évben 7 alkalommal szakmaközi esetmegbeszélést tartott a Szolgálat egyéni és a GYEP (gyerekesély pályázat) közös szervezésében, illetve 4 alkalommal szakmai műhely szervezésére került sor, ahol a járás jelzőrendszeri tagjai és az érdeklődő szakemberek szakpszichológus előadásain keresztül kaptak hasznos, munkát segítő információkat.

2019. február 19-én tartotta a Szolgálat az éves tanácskozást, ahol a jelzőrendszer tagjainak írásos beszámolója alapján értékelték a 2018-as év szakmai munkáját, a jelzőrendszer működését.

A járási jelzőrendszeri tanácsadó által készített éves beszámoló a szolgálathoz és a központhoz érkezett jelzések alapján készült, mely szerint összességében elmondható, hogy a jelzőrendszer

a működését tekintve egyre hatékonyabban működik.

A jelzőrendszer első lépcsőjét a védőnők alkotják, ugyanis ők találkoznak a 0-3 éves gyermekek körül megjelenő problémákkal. **A jelzések száma az előző évhez képest 65-re emelkedett** (tavalyi évben ez 52 eset volt). Magas a fiatalos várandós anyák és szociális válsághelyzetben lévők száma, valamint továbbra is magas a fejtetvesség miatt fertőzött gyermekek, családok száma.

A korosztályba tartozó gyermekek családjával ők vannak szoros kapcsolatban, ezért védőnők a gyermekvédelem rendszerében igen fontos és kiemelt szerepet töltenek be.

A jelzőrendszer második lépcsője az óvoda, ami a gyermekvédelem egyik legfontosabb foka, hiszen a gyermekek a családból először kikerülve itt töltik a nap legnagyobb részét. **A jelzések száma csökkent, 2019-ben 34 esetben volt** (2018-ban 39). Az óvodában a legnagyobb problémát a fejtetvesség és az ápolatlanság okozzák, de ez mellett sajnos az igazolatlan hiányzások is megjelentek problémaként. A gyermekek igazolatlan hiányzása egyértelműen a szülők hibájából történnek.

A jelzőrendszer harmadik lépcsője a közoktatási intézmények, ahonnan a jelzések száma továbbra is magas. **2019-ben 149 esetben érkezett jelzés az intézmények részéről**. Legtöbb jelzés az általános iskolából érkezett (124), míg a szakképző iskolából érkező jelzések száma 20.

A tankötelezettség határának csökkenése miatt még a 8. osztályt befejezők száma is folyamatosan csökken. Ők nem csak a tanulmányaikat szakítják meg, de a munka világába se kapcsolódnak be. Sajnos a gyermekek azt látják, hogy a szülők reggel igyekeznek munkába, nincs napirend, nincs motiváció, így ahogy idősebbek lesznek, felső tagozatos és középiskolás korúak kihal belőlük az igyekezet, egyre több az igazolatlan hiányzás. Folyamatosan hangsúlyozni kell a szülőknek és a gyermekeknek is a tanulás fontosságát.

A rendőrségi jelzések száma továbbra is magas, a 2018-as évben 21 jelzés érkezett, míg a 2019-es évben már 50 esetben regisztráltak jelzést.

A házi orvosi szolgálattól a házi gyermekorvostól a 2018-as évben 9 jelzés érkezett, míg a 2019-es évben mindösszesen 2 alkalommal. A jelzések száma egész járásra vetítve nagyon kevés. A házi orvosok, illetve a házi gyermekorvos aktívabbá tétele fontos célkitűzés a jelzőrendszeri együttműködés fejlesztése vonatkozásában.

Összességében Barcs város vonatkozásában **2019-es évben a szolgálathoz érkezett jelzése száma 72 volt. Központhoz érkezett jelzések száma tavaly 18 volt.**

A jelzőrendszeri tagok létszámát bővítették a Gyerekesély pályázatban dolgozó szakemberek, az egyházak (hitoktatók) bevonásával. A személyes kapcsolatfelvétel során tájékoztatást adtak a szolgáltatásokról, a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről, az információt biztosító füzet ez elérhetőségekről. A helyi civil szervezetek bevonását szorgalmazzák a jelzőrendszeri munkába.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2019. évben:

	Szolgálatokhoz érkezett jelzések száma összesen	Ebből:Barcs Szolgálathoz érkező jelzések száma	Központhoz érkezett jelzések száma		Ebből:Barcs hatósági intézkedéssel érintett gyermekekről érkezett jelzések száma
			gyer mek	fel nőtt	
Egészségügyi szolgáltató(korház,házi- orvos)	71	9	17	1	2
Ebből: védőnői jelzés	65	8	14		2
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	23	10	50	2	
Ebből:család- és gyermekjóléti szolgálat	9	7	33		
Ebből:család- és gyermekjóléti központ	14	3	17		
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók (bölcsőde)					
Átmeneti gondozást biztosítók (Családok Átmeneti Otthona, Anyatthon)	13		13		
Köznevelés intézmény	185	18	45		5
Ebből: óvoda	34				
Ebből:általános iskola	124				5
Ebből: szakiskola	20				
Ebből:szakközépiskola	7				
Pedagógiai szakszolgálat	1	1			
Rendőrség	50	19	26	1	9
Ügyészség,Bíróság	1	2			
Pártfogói felügyeleti szolgálat	1		1		
Egyesület, Alapítvány, egyházi jogi személy					
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet				1	
Közösségi pszichiátria	5				
Állampolgár, szülő	39	14	13	3	
Megyei és Járási Hivatal Gyámhivatala	9	1	10		2

Biztos Kezdet Gyerekház	1				
Önkormányzat, jegyző	2		2		
Összesen:	401	72	179	9	18
Jelzéssel érintett személyek száma	390	62	150	9	15

Bántalmazott, illetve elhanyagolt kiskorúak 2019. évi járási adatok:

		Bántalmazott			Elhanyagolt	
		kiskorúak száma				
		fizikai	lelki	szexuális	fizikai	lelki
családon belül	szülő által	4		1	14	34
	testvér által					
	egyéb rokon által					
	összesen	4		1	14	34
	szolgálat továbbította	1		1	6	15
családon kívül	gyermek					
	felnőtt			1		
	intézmény					
	összesen			1		
	szolgálat továbbította					

Barcsón 2019. évben fizikai bántalmazott 1 gyermek volt. Fizikai elhanyagolás 2 esetben, lelki elhanyagolás 2 esetben történt és 5 gyermeket érintett.

6. Bölcsőde

Barcs városában a Bölcsőde üzemeltetését tekintve napos bölcsőde, napi 10 órás nyitva tartással. A gyermekek bölcsődei ellátása a családban élő azon 3 éven aluli gyermekekre vonatkozik, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, a munkaerő-piaci visszatérésüket segítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

2019. május hónapban a bölcsődébe felvett gyermekek száma elérte a maximális férőhely számot, ami 54 fő. Ez az utóbbi 2 évben volt tapasztalható.

7. Óvodák

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. A kötelező óvodai nevelés fejlesztő nevelésben is teljesíthető.

Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje intézményegységei 2019. évben:

- Bölcsőde
- Városi Óvodák:
  - ❖ Széchenyi közti Óvoda (3 gyermekcsoporttal)
  - ❖ Hársfa utcai Óvoda (3 gyermekcsoporttal)
  - ❖ Deák Ferenc utcai Óvoda (4 gyermekcsoporttal)
  - ❖ Szent István utcai Óvoda (3 gyermekcsoporttal)

Az óvodai férőhelyek száma Barcs városában **325**.

Barcs városában az óvodák napi 10 óra időtartamban, 7.00-17.00 óráig tartanak nyitva. A napi nyitva tartási idő alatt óvodapedagógus biztosítja a 3-7 éves gyermekek nevelését. A szülők a gyermekeik számára minimum 8 órás és maximum 10 órás nevelési időkeretet vesznek igénybe. Külön szülői kérésre – indokolt esetben – az intézmény biztosítja a nyitás előtti gyermekfelügyeletet is (pl. korai munkába indulás miatt).

Az egész napos óvodai nevelés magában foglalja a gyermekek játékba integrált fejlesztését, egészséges életmódra nevelését, szokásrendszer kialakítását és a szociális készségek elsajátításának segítését.

16 óra után lehetőség van részt venni:

- hittanon,
- zeneóvodai és néptánc oktatáson.

Fenti foglalkozásokat – a hittan kivételével – a szülők finanszírozzák.

Az óvodák vállalják a sajátok nevelési igényű gyermekek integrált nevelését. 2019.-es évben 4 fő sajátok nevelési igényű gyermek járt a tagintézményekbe.

Az óvodai fejlesztő programban **25** gyermek vesz részt. A programot a TÁMOP 3.3.2 pályázati fenntarthatóság keretében biztosítják, a fejlesztést végző óvodapedagógusok nem részesülnek

külön juttatásban.

Nyilvántartás az óvodákról a 2019. évre vonatkozóan

Tagóvoda	Férőhelyek száma		Gyermekek száma (fő)		Hátrányos helyzetű gyermekek		Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek		Logopédia		Gyógytestnevelés és	
	2019.01.01.	2019.12.31.	2019.01.01.	2019.12.31.	2019.01.01.	2019.12.31.	2019.01.01.	2019.12.31.	2019.01.01.	2019.12.31.	2019.01.01.	2019.12.31.
Széchenyi közti Óvoda	75	75	71	71	4	4	1	1	6	6	21	21
Hársfa utcai Óvoda	75	75	69	69	5	5	7	7	5	5	14	14
Deák Ferenc utcai Óvoda	100	100	78	78	21	21	16	16	9	9	12	12
Szent István utcai Óvoda	75	75	75	75	6	6	1	1	8	8	17	17
Összesen:	325	325	293	293	36	36	25	25	28	28	64	64
Bölcsőde	54	54	47	44	0	0	0	0	0	0	0	0

8. Bűnmegelőzési programok, valamint a gyermek- és fiatalkorú bűnözéssel összefüggő adatok bemutatása

A 2018/2019-es tanévben a Rendőrség Biztonságra Nevelő Iskola Programjában, Barcs Városban a Szivárvány EGYMI alapfokú oktatási intézmény 5-10 évfolyam vett részt. A Barcsi Rendőrkapitányság állományából Ambrus Attila c. r. őrnagy bűnmegelőzési főelőadója oktatta a **D.A.D.A. programot**. ELLEN-SZER program oktatása nem folyik a középfokú oktatási intézményekben. 2019. évben a Rendőrkapitányság illetékességi területén elindult az OVI-ZSARU program Darány és Lakócsa településeken.

Az **Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadói (IBT – Szabó László r. alezredes) hálózat** keretében bűnmegelőzési órák megtartására került sor a Kaposvári SZC Dráva Völgye Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Kollégiumában és a Kaposvári SZC Barcsi Ipari, Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájában. Az IBT feladatokat ellátó Szabó László r. alezredes nyugdíjba vonulása miatt a program folytatására a Barcsi Rendőrkapitányság 2020. évben nem tudja megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező személyt biztosítani.

A jelen tanévben az „**Útravaló program**” tovább folytatódik az illetékességi területen található 9 általános iskolájának 11 osztályában, köztük a Barcsi Arany János Általános iskola és a Deák Ferenc Általános iskola valamint a Szivárvány EGYMI alapfokú oktatási intézmények 7. osztályaiban.

2019. évben folytatódott az „**Iskola rendőre**” program is. A program feladatai időarányosan kerültek végrehajtásra. Az iskolák vezetőivel, osztályfőnökeivel az iskolarendőrök felvették a kapcsolatot. A rendelkezésre bocsátott szóróanyagok az iskolák részére továbbításra kerültek. Tanítási időszakban iskolakezdekskor- illetve lehetőség szerint a tanítási időszak végén- rendőri jelenléttel, valamint helyi polgárös egyesületekkel biztosítottuk az általános iskolák környékén található útszakaszokat, gyalogos átkelőket.

A területen szolgálatot teljesítő Körzeti Megbízott Alosztály állomány a másodlagos megelőzést végzi elsősorban az időkorúak áldozattá válásának megelőzése érdekében. Az együttműködő nyomozások során a sértetti kapcsolatfelvételt végzi az állomány.

Bűnügyi helyzet az illetékességi területen:

Az illetékességi területen a **regisztrált bűncselekmények száma** 2019. évben **390** volt. A regisztrált bűnügy számadata 2015. év óta stagnált, 2018. évhez viszonyítva csökkenés tapasztalható. (2015: 423 bűnügy, 2016: 4226 bűnügy, 2017: 425 bűnügy, 2018: 458 bűnügy)

Kiemeltek kezelt bűncselekmények száma 2019. évben: 249. A korábbi évekhez mérve emelkedést mutat.

Elkövetők és sértettek nem, kor szerinti megoszlása:

A bűncselekményt **elkövetők** nemét tekintve megállapítható, hogy a nők aránya a férfi elkövetők arányához viszonyítva lényegesen alacsonyabb.

Az elkövetett bűncselekmények közül kiemelkedő a közúti jármű ittas vezetése, a lopások, garázdaság és a testi sértések száma. A Barcsi Rendőrkapitányság illetékességi területén a regisztrált bűncselekmények nagy hányadát állandó helyi lakosok követték el.

A bűncselekményekben a **sértetti** oldalon 68 nő és 91 férfi került regisztrálásra. Korosztály szerint a 25-60 éves korosztály vált legtöbbször sértetté. Sértettek vonatkozásában magas volt a lopás, a testi sértés és a garázdaság.

Kábítószer megelőzés:

A Barcsi Rendőrkapitányság 14 esetben indított büntető eljárást 2019. évben kábítószerrel való visszaéléshez köthető bűncselekmény elkövetése miatt, melyek közül 2 esetben került megállapítás terjesztői magatartás.

Az érintett korosztály részére **D.A.D.A. program** keretén belül a bűnmegelőzési előadó, a D.A.D.A. programban nem szereplő általános iskolákban és a Dráva Völgye Középiskolában az iskolai bűnmegelőzési tanácsadó tartott előadásokat a kábítószer témakörben. Az előadások az új pszichoaktív anyagok eddig ismert hatásaira hívta fel a figyelmet.

A Barcsi Gyermekjóléti Szolgálat szervezésében, mint előadó Ambrus Attila c. r. őrnagy került felkeresésre és a város két közép fokú intézményeiben 1-1 alkalommal összesen 73 tanuló részére drog témakörben megelőzési óra tartására került sor.

Szabó László r. alezredes látta el a drogrevenziós feladatokat, a központilag meghatározott csatornákon. A korábban közzétett telefonszámra és a központi e-mail címre jelzés nem érkezett.

Hozzá tartozók közötti jogsértések jellemző adatai

A RZS program adatai szerint a családon belüli erőszak fogalom körébe tartozó bűnügyek száma 2019. évben 43 volt, mely 43 bűnügyben és 45 esetben családon belüli erőszak fogalomkörébe tartozó jogsértés került megállapításra.

A családon belüli erőszak körébe tartozó jogsértések közül

26 esetben testi sértés

5 esetben kapcsolati erőszak

5 esetben kiskorú veszélyeztetése

2 esetben szexuális visszaélés

1 esetben zaklatás

1 esetben gondozási kötelezettség elmulasztása

1 esetben magánlaksértés

1 esetben rongálás

1 esetben közúti veszélyeztetés

1 esetben személyes szabadság megsértése

1 esetben szexuális kényszerítés került megállapításra.

A korábbi évek adataihoz képest nem történt rágalmozás, tartási kötelezettség elmulasztása és garázdaság.

2019. évben megjelent a szexuális erőszak, a gondozási kötelezettség elmulasztása, a magánlaksértés, a rongálás, a közúti veszélyeztetés, a személyi szabadság megsértése és a szexuális kényszerítés.

Továbbra sem volt kényszerítés, becsületsértés, lopás, önbíráskodás, emberölés vagy emberölési kísérlet.

A családon belüli erőszak fogalom körébe tartozó eljárások során megállapítást nyert, hogy:

- 20 esetben a sértettel egy háztartásban élő az elkövető
- 10 esetben volt házastárs/élettárs sérelmére követték el a bűncselekményt
- 4 esetben más háztartásban élő sérelmére történt a bűncselekmény
- 11 esetben egyéb családon belüli erőszak történt

Hatóság 2019. éven a RZS rögzített adatok alapján nem élt az ideiglenes megelőző távol tartás elrendelésével és kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezésével.

Gyermekvédelmi intézkedések

A gyermek- és családvédelemmel foglalkozó önkormányzati szervek ügyintézőivel rendszeres és folyamatos volt az év során a kapcsolattartás. Együttműködési megállapodás helyi szinten nem készült, de a munkakapcsolat jó a jelzőrendszerben résztvevő tagokkal.

A hatóság a jelzőrendszeri tagság okán összesen 22 jelzéssel élt a Gyermekjóléti Szolgálatok felé és 34 jelzéssel a gyámhatóság felé a RZS NEO adatbázisának adatai alapján.

A Gyermekjóléti Szolgálatok által kezdeményezett esetszabványok a Barcsi Járásban Ambrus Attila c. r. őrnagy vett részt (38 alkalommal), az illetékességi területen lévő településeken és 2019. évben 6 alkalommal került megszervezésre a jelzőrendszeri tagok szakmaközi konferencia.

A rendőri intézkedések során kiskorú súlyos veszélyeztetettsége nem került megállapításra, így kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezésére nem került sor a vizsgált időszakban.

A Barcsi Rendőrkapitányság épületében nincs külön gyermek kihallgató szoba, nem történt videó felvételes vallomás felvétel.

A jelzőrendszerben résztvevő iskolák gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseivel, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a városban működő Gyámhivatallal, a hivatásos fiatalokkal foglalkozó pártfogó felügyelővel a kapcsolattartás jól működő.

A családon belüli erőszakkal érintett családok feltérképezése folyamatos. Civil szervezetek 2019. évben családon belüli erőszakkal kapcsolatban hozható jogsértést nem jeleztek a rendőrség felé.

Saját szervezésű program a Barcsi Rendőrkapitányságon nem indult hozzátartozók közötti erőszak kezelésével kapcsolatban.

Illetékességi területen a 2019. évben gyermekkorú iskola kerülése miatt foganatosított intézkedés nem történt. Barcs városában, illetve a környező településeken csoport képző helyek elsősorban közterületek ellenőrzése folyamatos.(bűnügyi akció keretében több alkalommal is ellenőrzésre kerül)

9. Záró gondolatok

Továbbra is jelentős figyelmet szükséges fordítani a gyermekvédelem rendszerének hatékony működtetésre, a gyermekvédelem tevékenységében való megfelelő közreműködésre.

A jelzőrendszer tagjainak – a szolgáltatóknak, az intézményeknek és a hatóságoknak – továbbra is kötelességük hatékonyan együttműködni a veszélyeztető okok feltárása és azok időben történő felmérése, egymást kölcsönösen tájékoztatni és segíteni a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében.

Tagjaival rendszeres kapcsolatot tartson, esetszabványok keretén belül feladatok meghatározásával dolgozzanak a gyermekek érdekében.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működése érdekében továbbra is az alábbiakat kell figyelembe venni:

- megelőzés
- gyanú esetén jelzés
- cselekvés
- az intézkedésekről visszajelzés
- utánkövetés

A megelőző intézkedések célja, hogy mérsékelje a gyermeket érő káros családi hatásokat, megelőzze az elhanyagolás, nem megfelelő nevelés vagy súlyosabb esetek kialakulását. Segíteni kell a családot, hogy alkalmas legyen a gyermeknevelésre, amennyiben a család nem bizonyul alkalmasnak, tájékoztatni kell az érintetteket a gyermek jogairól, az elérhető átmeneti vagy tartós szociális juttatásokról, támogatásokról, képzési lehetőségekről, munkahelyváltásban való lehetőségekről.

Mindenképpen fontos a településen élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezethető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

Az intézkedések során arra kell törekedni, hogy csak a legvégső esetben kerüljön sor a gyermek vér szerinti családjából történő kiemelésre.

Sajnos a mai világban tömegesen jelentkeznek a családi környezetben felmerülő, gyermekeket érintő súlyos problémák, amelyeket a szociális szférában és leginkább a gyermekvédelemben dolgozó szakembereknek meg kell oldani, és ami még fontosabb, meg kell előzni.

Így a szakma számára igazán fontos annak tudatában lenni, hogy a gyermekek miféle veszélyeztető körülményeknek, káros hatásoknak lehetnek és vannak kitéve, mert ezeknek az ismereteknek a birtokában van lehetőség a megelőzésre, enyhítésre és megszüntetésre.

További feladatok:

- Gyermekprogramok és szabadidős ifjúsági programok folyamatos bővítése és összehangolása
- Iskolapszichológus igénybevételének elősegítése
- Esetmegbeszélések, továbbképzések, szakmai fórumok szervezése
- Az intézmények folyamatos tájékoztatása a gyermekvédelmi területen bekövetkezett változásokról
- Továbbra is hatékony és rugalmas ügyintézés a nehéz helyzetben lévő családok, azon belül különösen a gyermekek érdekében.

Kérem Tisztelt Képviselő- testületet, hogy az előterjesztést támogassa és Barcs Város Önkormányzata 2019. évi gyermekvédelmi tevékenységének értékeléséről szóló beszámolót fogadja el.

B a r c s, 2020. március 3.

Koós Csaba
polgármester

Határozati javaslat:

Barcs Város Képviselő-testülete Barcs Város Önkormányzata 2019. évi gyermekvédelmi tevékenységéről szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Koós Csaba
Határidő: értelem szerint

A határozati javaslatot törvényességi szempontból felülvizsgáltam.

Barcs, 2020. március 3.

Balázs dr. Vástyán Krisztina
címzetes főjegyző